

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2020-2021

3 FEBRUARI 2021

VRAGEN OM UITLEG

**Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw
van woensdag 3 februari 2021**

INTEGRAAL VERSLAG

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: de heer Gilles Verstraeten, voorzitter, de heer Fouad Ahidar, mevrouw Soetkin Hoessen

Plaatsvervanger: de heer Guy Vanhengel

Verontschuldigd: mevrouw Khadija Zamouri

INHOUD

1. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, inzake de nieuwe Corona-uitbraak in verschillende scholen
- Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs in Sint-Lambrechts-Woluwe

Voorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

1. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, inzake de nieuwe Corona-uitbraak in verschillende scholen

De heer Fouad Ahidar (one.brussels-sp.a): In Vlaanderen duiken er steeds meer Corona-uitbraken op in verschillende scholen. Dit weekend hebben verschillende burgemeesters in Wallonië, Brussel en Vlaanderen sluitingsbevelen moeten uitvaardigen na de ontdekking van meerdere gevallen. In Brussel heeft het Sint-Michielscollege in Etterbeek een middelbare school voor minstens een week moeten sluiten als gevolg van een opflakking van het aantal Coronagevallen. In totaal 1.544 leerlingen en 160 leerkrachten zitten daardoor noodgedwongen thuis.

Uit de laatste beschikbare cijfers blijkt dat het aantal besmettingen weer is toegenomen. Kunt u ons meedelen hoeveel Nederlandstalige scholen in Brussel hun deuren hebben moeten sluiten in de voorbije maanden en weken?

Ik las in de pers dat u uitgenodigd werd op een vergadering met de verschillende ministers van Onderwijs in België om de nogal alarmerende cijfers van de besmetting in het onderwijs te bespreken. Kan u duiden wat de besproken maatregelen betekenen voor de Brusselse Nederlandstalige scholen?

Vanaf 25 januari 2021 gelden ook nieuwe regels voor testen en quarantaine. Kunt u ons meer informatie geven over hoe dit testbeleid in de Brusselse scholen verder zal worden uitgevoerd?

Welke communicatiemiddelen zullen worden gebruikt om de ouders van leerlingen die in quarantaine zullen worden geplaatst snel op de hoogte te brengen? Hoe zou de VGC scholen kunnen helpen in een situatie van onmiddellijke sluiting?

Collegelid Sven Gatz: De Coronacijfers op school worden tweewekelijks vrijgegeven door de CLB's en zijn via een kort overzicht per provincie terug te vinden op de website van *onderwijs.vlaanderen.be*.

De laatste update dateert van 20 januari 2021 en betreft de cijfers van 4 tot en met 17 januari 2021. De huidige cijfers blijven vergelijkbaar en stabiel. In die periode werden 41 leerlingen en 13 personeelsleden positief getest. Voor diezelfde periode gingen 187 leerlingen en 4 personeelsleden in quarantaine.

In het Nederlandstalig onderwijs in Brussel zijn er volgens de meest recente leerlingentelling (september 2020) 49.950 leerlingen en er werken ongeveer 7.000 personeelsleden. Dit betekent dat het aantal positief afgelegde testen zich heel ruim onder de 1 % bevindt.

Sinds het einde van de kerstvakantie tot eind januari 2021 heeft trouwens geen enkele school van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel de deuren moeten sluiten omwille van Corona. Een volgende *update* van de cijfers wordt verwacht op vandaag, 3 februari 2021. Zoals ik momenteel heb vernomen, zijn er geen fundamentele wijzigingen merkbaar.

Wat betreft uw 2de en 3de vraag, kan ik u meedelen dat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) 7 testcentra heeft waar de CLB's de leerlingen naartoe sturen voor het uitvoeren van een sneltest. De locatie in Sint-Agatha-Berchem van CLB N-Brussel en CLB Brussel GO! werd ook goedgekeurd door het Rode Kruis als locatie voor de sneltesten. Deze locatie zal enkel gebruikt worden als de capaciteit van de bestaande testcentra overschreden wordt.

Sinds 25 januari 2021 heeft de bevoegde Vlaamse minister de teststrategie inderdaad aangepast. Dit heeft tot gevolg dat:

- hoog risicocontacten 2 keer worden getest: zo snel mogelijk na identificatie en op het einde van de quarantaine;
- de duur van isolatie voor bevestigde Covid 19-gevallen in thuisisolatie verlengd wordt tot 10 dagen;
- omwille van de verhoogde besmettelijkheid bij alle leeftijdsgroepen er overal met vaste plaatsen wordt gewerkt, zowel in de klas als in de refter;
- leerkrachten en leerlingen van het 5de en 6de leerjaar basisonderwijs uit voorzorg een mondkapje dragen zodra een leerling of leerkracht van de (klas)groep in isolatie of in quarantaine moet.

Deze nieuwe regels zijn voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel niet anders dan in Vlaanderen.

Wat de communicatie naar de ouders betreft, zijn het ook hier de CLB's die instaan voor de *contacttracing* op school. Zij informeren alle ouders telefonisch als hun zoon of dochter een hoog risico contact heeft gehad en in quarantaine moet. De ouders van leerlingen die een laag risico contact hebben gehad, worden per brief geïnformeerd, waar nodig in verschillende talen. Daarnaast nemen scholen zelf initiatieven om ouders zo goed mogelijk te informeren. Er wordt heel veel gebeld met de ouders om uitleg te geven. En dit is goed, want de belangrijkste vertrouwenspersoon in deze situatie is immers de leerkracht.

Omdat scholen de nodige sanitaire maatregelen in acht nemen en heel wat lessen via afstandslernen worden georganiseerd, stelt het probleem van een verplichte sluiting zich voorlopig niet.

Leerkrachten en schoolteams kunnen trouwens zoals steeds een beroep doen op het Onderwijscentrum Brussel voor hulpmiddelen en tips om het afstandslernen vlot te laten verlopen.

Ik durf voorzichtig te zeggen dat we op dit ogenblik, door het goed functioneren van de CLB's, kort op de bal kunnen spelen en alles beheersbaar blijft. Het hangt natuurlijk af van de evolutie in de volgende weken.

De heer Fouad Ahidar (one.brussels-sp.a): Het was een duidelijk antwoord. Ik heb nog een bijkomende vraag. Kan er geen gebruik worden gemaakt van sneltesten in scholen zodat vermeden kan worden dat alle kinderen in quarantaine moeten?

Mogen kinderen uit het 5de en 6de leerjaar toch naar school als ze in contact zijn gekomen met iemand die positief heeft getest aangezien ze nu ook verplicht zijn een mondkapje te dragen?

Collegelid Sven Gatz: Inderdaad, dit laatste kan ik bevestigen. Maar als de school vindt dat er een groter gevaar is voor de klasgroep, kan ze, mits toestemming van het Ministerie van Onderwijs, beslissen de klas thuis te laten blijven.

Ik zal me verder informeren over hoe het op schoolniveau zit met de snelsten.

Tenslotte denk ik dat de scholen beter voorbereid zijn dan tijdens de 2 voorgaande golven.

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het Nederlandstalig gemeentelijk onderwijs in Sint-Lambrechts-Woluwe

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): We hebben het in de Raad al eerder gehad over de verantwoordelijkheid van de gemeenten als facilitator én als inrichtende macht van het onderwijs in Brussel. Het blijft een vaststelling dat 12 van de 19 gemeenten Nederlandstalig (basis)onderwijs aanbieden, zeker gezien de toegenomen populariteit ervan. Vandaag voorzien de gemeenten in ongeveer 50 % van de totale capaciteit van het Franstalig basisonderwijs, maar slechts in 25 % van het Nederlandstalig basisonderwijs. Het mag duidelijk zijn dat vele gemeenten verkiezen te investeren in het Franstalig onderwijs.

Doch ook in gemeenten die wél in Nederlandstalig basisonderwijs voorzien, is de situatie vaak problematisch. Een voorbeeld daarvan is de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe. Deze gemeente investeert in het Franstalig basisonderwijs, maar niet in het Nederlandstalig basisonderwijs. Zelfs als dit herhaaldelijk noodzakelijk is gebleken.

Wij blijven noodkreten ontvangen over de erbarmelijke staat van de basisschool Prinses Paola en de buitengewoon lagere school Klim Op. De situatie is zo schrijnend dat de erkenning van de scholen al verschillende keren in gevaar kwam. Wegens de omstandigheden huizen de klassen van Klim Op vandaag in containers terwijl de leerlingen van de Prinses Paolaschool nog steeds in het gebouw les krijgen, maar nu een verdieping hoger waar de lokalen van de Klim Op school vroeger waren. Ik hoor verhalen over stinkende toiletten, schimmel in de turnzaal enz...

Zoals het collegelid aangaf tijdens het vorige debat hierover op 31 januari 2020, ontving de VGC in augustus 2018 een raming voor een project waarbij de bestaande campus zou gerenoveerd en uitgebreid worden. Naast een verdubbeling van de Prinses Paolaschool en de renovatie van de school Klimop, voorzag de gemeente in het inkantelen van de wijkafdelingen, de integratie van sportterreinen, een Nederlandstalige bibliotheek, een muziekschool, het jeugdhuis of het kinderdagverblijf Roodebeek, een ondergrondse parking en een conciërgewoning. Op zich is dat een goede zaak, maar 2,5 jaar later moeten we opnieuw concluderen dat er geen schot in de zaak komt, ondanks het aanbod van de VGC om mee te investeren.

Het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) gaf recentelijk nog te kennen dat er geen nieuwe subsidieaanvraag werd ingediend. De deadline van de vorige aanvraag - die in 1996 werd ingediend - verviel in 2018. Zich richten naar het gemeentebestuur voor duidelijkheid omtrent dit dossier zoals dat laatst in 2019 is gebeurd, levert niets op. Het is

duidelijk dat de gemeente geen belang hecht aan deze scholen. Intussen zitten de directie, leerkrachten, leerlingen en ouders met de handen in het haar.

Dit is een schandalige situatie en men kan zich vragen stellen bij de motieven van het gemeentebestuur, de burgemeester in het bijzonder.

Kunt u een stand van zaken geven over dit dossier? Heeft u samengezeten met de gemeente hierover? Hebt u contact gehad met de burgemeester of de bevoegde minister van Onderwijs?

Zijn er in 2020 bij de VGC-Administratie aanvragen van Brusselse gemeenten ingediend voor nieuwe capaciteitsuitbreidingen of voor de constructie van nieuwe Nederlandstalige gemeentescholen bijgekomen? Zo ja, uit welke gemeenten zijn die dan afkomstig?

Er moet op de een of andere manier perspectief komen voor Klim Op en de Prinses Paolaschool. Er moet een oplossing worden gezocht voor deze scholen want op deze manier kan het niet meer verder.

Hopelijk kan het collegelid een positief antwoord geven op mijn vragen.

Collegelid Sven Gatz: Het probleem van de infrastructuur voor de gemeentescholen Prinses Paola en Klim Op, kent een lange geschiedenis. Dit is een jaarlijks terugkerende vraag. Ik verwijs dan ook naar de debatten over dit thema in de Raad van de VGC op 09 juni 2017, 23 januari 2019 en 31 januari 2020.

Ik schets, voor de nieuwe raadsleden, even de historiek van dit dossier.

De 1ste aanzet gebeurde in 1996, met het indienen van een aanvraagformulier bij AGION door de gemeente. Het dossier, dat nog niet werd uitgewerkt, stond sindsdien op de wachtlijst 'reguliere financiering' van AGION.

In 2013 en nogmaals in 2016 had de gemeente een onderhoud met mijn voorganger, waarbij afgesproken werd dat de gemeente het dossier verder zo concreet als mogelijk zou ontwikkelen en dat de VGC het dossier, indien realiseerbaar en financierbaar, zou ondersteunen en cofinancieren.

Er werd eveneens afgesproken dat er concrete plannen zouden worden ontwikkeld. De bouwvergunning zou ingediend worden in 2017 en de bouwwerken zouden starten in 2019.

Bij het verstrijken van de uiterste *deadline* voor het indienen van een ontwerpdossier bij AGION, op 1 juli 2018, was er geen ontwerpdossier en werd het AGION-dossiernummer van de wachtlijst geschrapt. Er moet dus van voor af aan opnieuw beginnen. Gelet op de wachtlijst van scholen in Brussel en Vlaanderen zal dit de zaken niet vergemakkelijken.

Men is heel ambitieus in dit dossier. Men wil enerzijds, de campus renoveren en uitbreiden, en anderzijds, wil men overgaan tot de inkanteling van een aantal wijkafdelingen van de school. Naast het sportterrein zou men graag nog een bibliotheek, kinderdagverblijf, enz... neerzetten.

Het totale budget wordt geraamd op 23 miljoen euro. Het onderwijsdeel zal 15 miljoen euro kosten.

Eind 2019 zou de gemeente een openbare aanbesteding lanceren voor de aanstelling van een architect om dit dossier uit te werken, daartoe werden middelen voorzien door de gemeente. Echter, dit werd nooit geconcretiseerd.

Zowel de VGC als het OVSG, de onderwijsvereniging van steden en gemeenten, hebben de voorbije jaren herhaaldelijk bij de gemeente aangedrongen om vaart te maken met een ontwerp-dossier en een antwoord op de vragen die ik eerder in dit antwoord aangaf. Tot op vandaag werd er echter geen nieuw subsidieaanvraagdossier ingediend noch bij het OVSG, noch bij AGION, noch bij de VGC en hebben we geen antwoorden gekregen op onze gestelde vragen:

- een concrete berekening op basis van de normen van AGION;
- duidelijkheid over het behoud van de onderwijsvormen;
- duidelijkheid met betrekking tot de financiering van de niet-onderwijsdelen;
- fasering van het project in de tijd.

Ik sta natuurlijk open om over dit dossier het gesprek aan te gaan met de gemeente en de betrokken partners. Uit informatie van de verslagen van de gemeenteraad van Sint-Lambrechts-Woluwe blijkt er geen snelle vooruitgang te zitten in dit dossier. Ik zal de gemeente opnieuw contacteren wat de onderwijs-elementen betreft.

Wat de 2de vraag betreft, in 2020 werden volgende beslissingen genomen met betrekking tot het gemeentelijk onderwijs:

- een principeakkoord van 2.200.000 euro werd goedgekeurd voor de renovatie van de gemeentelijke basisschool De Kadeekes in Koekelberg;
- de school kreeg ondertussen ook een subsidiebedrag van 260.000 voor dringende dakwerken;
- een bedrag van 5.010.000 euro werd vastgelegd voor de nieuwe infrastructuur van de Basisschool Poelbos in Jette.

Daarnaast zitten we ook in een verkennende fase met betrekking tot volgende capaciteitsdossiers:

- Elsene (nieuwe basisschool);
- Sint-Joost-ten-Node (nieuwe basisschool);
- Sint-Gillis (nieuwe basisschool).

De heer Gilles Vanderstraeten (N-VA): Wat Elsene, Sint-Joost-ten-Node en Sint-Gillis betreft, weet ik niet op welk punt deze dossiers zijn aanbeland. Kan er een *update* worden gegeven met betrekking tot het zoeken naar een locatie? Ik weet uit ervaring dat Elsene zeer dicht bebouwd is. Daar een locatie vinden, is niet gemakkelijk. Het dossier voor Sint-Gillis sleept ook al heel lang aan.

Met betrekking tot Sint-Lambrechts-Woluwe wil ik graag vragen: wat is daar aan de hand? Dit kan toch niet op deze manier. Dit doet denken aan oude tactieken en ik acht de heer Olivier Maingain daar rechtstreeks voor verantwoordelijk.

Misschien kan u als collegelid de piste volgen die ik voorstel. Als de gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe zich niet in staat, bereid, capabel of bekwaam toont om correct te zorgen voor de infrastructuur van haar Nederlandstalig gemeenteonderwijs, moet er misschien naar een oplossing worden gezocht waardoor deze scholen niet meer behoren tot het gemeentelijk onderwijs. Dit werd reeds in Sint-Agatha-Berchem aangepast voor een Nederlandstalige

school. We moeten zoeken naar een oplossing om deze scholen aan dit duidelijke wanbeheer te onttrekken. Men kan onderzoeken of een andere inrichtende macht deze scholen kan overnemen zodat een correcte infrastructuur mogelijk wordt.

Dit is van een danig schandalig niveau en moet publiekelijk worden aangekaart. Dit kan niet door de beugel op deze manier.

Is het collegelid bereid deze piste te verkennen?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal bijkomende informatie bezorgen over de 3 gemeenten die in een verkennende fase zijn.

In Elsene kan men wel ruimte vinden als men richting universiteit zoekt. Maar daar is de nood dan minder hoog. We zoeken naar oplossingen om vraag en aanbod beter met mekaar te verzoenen.

De bevoegde schepen zoekt in Sint-Gillis ook naar een oplossing. In Sint-Joost-ten-Node heeft men al meer zicht op een locatie. Ik hoop dat hier de komende maanden meer nieuws over komt.

Als de puzzelstukken goed liggen, kunnen andere netten worden ingeschakeld. In Sint-Agatha-Berchem hadden we het geluk dat de bouwgrond van de nieuwe school naast het grondgebied van het GO!-onderwijs lag.

Ik wil zeker de voorgestelde piste onderzoeken, maar het is wel zo dat de andere netten hun handen momenteel vol hebben met andere bouw dossiers en ze zitten niet altijd te wachten op nieuwe ingewikkelde dossiers.

Ik ga toch eerst de duidelijkheid van de gemeente vragen. Misschien kan er vooruitgang worden geboekt als het onderwijsgedeelte wordt losgekoppeld van het hele dossier.

Het is ook niet de bedoeling dat de gemeente ontslagen wordt van haar taak om in te staan voor Nederlandstalig onderwijs.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik twijfel niet aan de inzet van het collegelid in dit dossier. Ik zal u regelmatig een stand van zaken vragen in functie van de timing die het collegelid geeft om contact op te nemen met de gemeente.

Collegelid Sven Gatz: Ik kan snel contact opnemen met de gemeente. De vraag is hoe snel de gemeente bereid is om samen te zitten om nieuwe invalshoeken te bespreken. Dit zal toch wel enkele weken tot 2 maanden duren.

Ten slotte, deel ik uw bezorgdheid.

Bijlage

Minister Sven Gatz

Onderwijs en Scholenbouw

Collegelid van de VGC

Aanvullende toelichting commissie onderwijs 03-02-2021

1. De bijkomende vraag van de raadsleden m.b.t. de mogelijkheid om sneltesten ter plaatse op schoolniveau af te nemen. Hierbij werd verwezen naar de sneltesten die in Molenbeek werden afgenomen.

De gemeente Sint-Jans-Molenbeek heeft in het kader van een project met de Universiteit van Luik het testen zelf georganiseerd. Hiervoor werd gebruik gemaakt van de zgn. speekseltests die door de universiteit aan de gemeente werd geleverd. De personeelsleden van de gemeentescholen die wilden meewerken aan dit project, kregen deze speekseltests mee naar huis om zelf uit voeren, aangezien ze moeten uitgevoerd worden op een nuchtere maag. De beslissing kadert dus binnen een project en staat los van de teststrategie van de Vlaamse gemeenschap die samen met de virologen werd uitgewerkt. De speekseltests van de universiteit zijn ook andere tests dan de sneltesten die de Vlaamse overheid heeft aangekocht.

Er bestaan dus 3 soorten tests: de speekseltest die in de gemeente Sint-Jans-Molenbeek werd gebruikt, de sneltest die de Vlaamse Gemeenschap heeft aangekocht en waarbij een keelwisser en een neusstaafje worden gebruikt en de 'gewone' PCR-test.

Een sneltest gaat na of iemand al dan niet **besmettelijk** is. Enkel personen die besmettelijk zijn en het virus dus kunnen doorgeven aan anderen, testen hier positief. Bij oude besmettingen geeft de sneltest een negatief resultaat, in tegenstelling tot de PCR-test. De PCR-test geeft aan of iemand al dan niet **besmet** is met COVID-19. Ook oude besmettingen testen met de PCR-test positief.

Als een personeelslid of leerling in de school positief test op corona dan onderzoekt het CLB met welke leerlingen en personeelsleden het besmette personeelslid of de besmette leerling een hoogrisicocontact heeft gehad. Zij krijgen een uitnodiging van het CLB om een sneltest te laten afnemen. Het CLB wil zo besmettingsclusters en superverspreiders snel in kaart kunnen brengen.

Wanneer het laatste nauwe contact met de besmette persoon langer dan 4 dagen geleden is, dan wordt er een 'gewone' test (PCR) afgenomen op dag 7.

De sneltesten die de Vlaamse Gemeenschap hebben aangekocht zijn dus enkel bedoeld voor kinderen en onderwijzend personeel die een hoog risico-contact contact zijn. Het is aan het CLB om te beslissen of er al dan niet een sneltest wordt afgenomen. Een speciaal opgeleide Rode Kruisvrijwilliger neemt de test af.

Tot slot kan een sneltest niet duidelijk maken met welke variant (bvb. de Britse variant) iemand besmet is. Hiervoor is een PCR-test en verder genoomonderzoek nodig.

Ondertussen heeft de IMC Volksgezondheid, in samenwerking met de ministers van Onderwijs, op 10 februari een proefproject goedgekeurd dat de vroegtijdige opsporing van mogelijke besmettingen in enkele scholen mogelijk moet maken.

Dit proefproject start op 22 februari en loopt 6 weken waarbij leerkrachten en omkaderend personeel wekelijks thuis bij zichzelf ochtendspeeksel afnemen. Dit speeksel zal vervolgens getest worden op COVID-19 door middel van een PCR-analyse. Deze speekseltesten vormen dus een relatief gemakkelijke manier om eventuele besmettingen vroeg op te sporen en te vermijden dat leerlingen of hele klassen en scholen besmet worden.

Het project zal starten met enkele pilootscholen (op vrijwillige basis) in het basis en secundair onderwijs in Vlaanderen, Brussel en Wallonië. In deze pilootfase gaat het om in totaal ongeveer 2.000 tot 2.500 leerkrachten en/of omkaderend personeel. De selectie en de coördinatie van de projecten zal door de deelstaten gebeuren.

Het project zal na drie en zes weken worden geëvalueerd.

2. De raadsleden wensten een stand van zaken met betrekking tot de potentiële gemeentelijke onderwijsinfrastructuur in Sint-Gillis, Sint-Joost en Elsene

De vermelde gemeenten onderzoeken potentiële locaties voor de gewenste capaciteitsuitbreiding. Zij zijn, als inrichtende macht, aan zet om

een definitieve beslissing te nemen over de oprichting van een nieuwe school en over de locatie waar dat het best zou gebeuren.

Tot op vandaag ontving de VGC, van de desbetreffende inrichtende machten, geen ontwerpdossier.

De VGC ging met deze inrichtende machten in overleg in functie van de opeenvolging van de stappen die zij daartoe moeten zetten.